

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova se vyučuje od prvního do devátého ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně pro 1. – 3. ročník, 2 hodiny týdně pro 4. – 7. ročník, 1 hodina týdně pro 8. – 9. ročník. Výuka probíhá ve třídě, v učebně výpočetní techniky nebo v přírodě. Je zaměřena na tvůrčí činnosti – tvorbu, rozvoj vlastního vnímání, citění, prožívání, představivosti a fantazie.

Vzdělávání směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově, seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Žáci se učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace, učí se užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky. Žáci postupně rozvíjejí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost, uplatňují subjektivitu, jsou vedeni k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti.

Uplatňuje se těsná souvislost se vzdělávacími oblastmi Člověk a zdraví, Jazyk a jazyková komunikace a s předměty dějepis, přírodopis, pracovní činnosti, matematika. Ve výtvarné výchově jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace), Environmentální výchova (Základní podmínky života) a Multikulturní výchova (Lidské vztahy). Při výuce jsou využívány nabídky informačního prostředí – výstav, monografií, encyklopedií, počítačových programů. Žáci prezentují výsledky své práce při školních i mimoškolních akcích, soutěžích, výstavách a projektech.

Tematický okruh Kreativita (OSV) je realizován ve všech ročnících. Žáci rozvíjejí základní rysy kreativity - nápady, originalitu, představivost, schopnost dotáhnout nápad do konečného výsledku - s využitím svých výtvarných dovedností, různých výtvarných technik, životních zkušeností a fantazie v různých tématech (svět lidí, písmo, pohyb, předměty, krajina, čas).

Tematický okruh Sebepoznání a sebepojetí (OSV) je realizován v 8. a 9. ročníku. Žáci využívají informace o sobě, svém temperamentu, projevech svého chování ve výtvarném vyjádření témat - moje tělo, nálady, portrét, kompozice.

Tematický okruh Mezilidské vztahy (OSV) je realizován v 1. - 3. ročníku. Žáci výtvarně zpracovávají témata - rodina, kamarádi, naše třída.

Tematický okruh Komunikace (OSV) je realizován v 8. a 9. ročníku. Žáci výtvarně zpracovávají řeč těla a gesta, obhajují své postoje a výtvarná vyjádření, hodnotí vlastní tvorbu i práci ostatních.

Tematický okruh Základní podmínky života (EV) je realizován v 6. a 7. ročníku. Žáci zobrazují základní živly (voda, oheň, vzduch), vznik Země, nutnost ochrany životního prostředí (plakáty, komiksy).

Tematický okruh Lidské vztahy (MuV) je realizován ve 4. - 7. ročníku. Žáci tvoří obrazná vyjádření vlastních životních zkušeností a dění kolem sebe a diskutují o vzájemném obohacování různých kultur.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k využívání vlastní tvorby v procesu učení, zvláště při využívání mezipředmětových vztahů, osvojují si výtvarné techniky a jejich užití při tvůrčích činnostech.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení na základě vlastního pozorování a posuzování uměleckých děl i vlastní tvorby, učí se volit vhodné výtvarné vyjadřovací prostředky.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k poznání, že výtvarné dílo může být jedním z významných způsobů neverbální komunikace mezi lidmi, a k rozvíjení dialogu nebo diskuze o uměleckém díle.

Kompetence sociální a personální

Žákům je umožňováno zažít úspěch (pochvala, uznání kolektivu, vystavení práce), jsou vedeni k rozvoji sebedůvěry, učí se upevňovat dobré mezilidské vztahy formou skupinové práce a navozením příjemné atmosféry v týmu.

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům, kultuře a tvořivosti a k oceňování našich tradic a kulturního historického dědictví.

Kompetence pracovní

Žáci se učí používat výtvarné materiály a nástroje, osvojují si různé výtvarné techniky. Jsou vedeni k využití znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oblastech.